

- Inspraak 12 november 2024 gemeenteraad Dordrecht

Goed om te kunnen spreken op uw beeldbepalend overleg: ik schets graag ons plaatje van Chemours en doe aan het eind een aantal voorstellen.

Recent onderzoek uitgevoerd in opdracht van het AD geeft aan dat 9 van de 10 Nederlanders vindt dat er maatregelen nodig zijn om vervuiling door PFAS tegen te gaan. Acht op de 10 inwoners vreest voor effecten op de gezondheid. Dat PFAS het risico op sommige soorten kanker kunnen verhogen is bij ruim acht op de tien bekend. Een op de 5 inwoners drinkt geen water meer uit de kraan. 10 % overweegt verhuizing of is verhuisd.

Er komt steeds meer nieuwe kennis vrij over verspreiding PFAS via bestrijdingsmiddelen. Steeds meer kennis over giftigheid en verspreiding korte keten PFAS, genaamd TFA. Verspreiding van PFAS via de lucht. Beter maar niet zwemmen in zee.

De drinkwaterbeschikbaarheid en -veiligheid staat onder druk, drinkwaterproducenten slaan alarm.

Daarnaast onfrisse zaken als: onderzoek Wereld Gezondheids Organisatie gecorrumpeerd door aan de industrie gelinkte wetenschappers.

Er waren twee noodstops van de fabriek in de zomer vanwege stroomstoringen.

Chemours gaf aan dat men kon kiezen tussen ontploffen of extra uitstoot van de zeer zorgwekkende stoffen. Dit is te gek voor woorden. De zaken zijn kennelijk qua veiligheid niet op orde. Vraag eens een bouwvergunning aan, wat voor regels zijn er dan vanuit de veiligheid? De fabriek heeft "om ons te plezieren" gekozen voor extra emissies.

En dan meest recent het drama over de percelen van een boer in de Alblasserwaard (op 4 km afstand van Chemours) waar de grond ongeschikt is voor wonen, industrie en landbouw vanwege PFAS vervuiling. Wat zegt dit over wonen in Dordrecht? Het gaat maar door.

Het Chemours dossier is een te groot dossier. Grote angst is dat we toe dobberen naar een situatie a la Groninger gaswinning en de toeslagen affaire. Tjee wat erg maar ja, we doen nog even niets concreet.

Ondanks alle uitspraken van het RIVM ("alle Nederlanders krijgen teveel PFAS binnen"), ILT, wetenschappers, onderzoeksgroepen, ...en ook van u, raad en college.

We zien een overheid die stevig inzet op dit dossier: keihard werkt aan rapportages, verkenningen, onderzoeken. Ik noem er een paar: rapport Aartsen over vergunningverlening en handhaving, de onderzoeksraad voor de veiligheid, die keihard stelt dat de omwonenden onvoldoende worden beschermd. Gevolgd door een actieagenda met 27 actiepunten, met vele, vele werkgroepen klankbordgroepen, etc etc etc.

Maar wat is er nu in feite afgelopen jaar daadwerkelijke gebeurd? NIETS behalve een intentieverklaring, een brief naar moestuineigenaren en een pomp in een zwemplas

waarmee de PFAS narigheid flux de rivier in kon worden gepompt. Bloedonderzoek en biomonitoring is ook nog niet gestart, waar is het beloofde expertteam? Via drinkwater krijgen we onze extra dagelijkse binnen.

Het aantal onderzoeken neemt toe, verlies aan vertrouwen in de overheid neemt toe, en vooral de hoeveelheid zeer zorgwekkende stoffen neemt toe. In ons lijf en in onze leefomgeving. De risico's van een claim worden zwaarder geacht dan onze gezondheidsrisico's, de chronische vervuiling van de bodem, lucht en ons drinkwater. Ik garandeer daar gaan we anders op terugkijken.

Wat we verwachten van de gemeente:

- De vuist op tafel vanwege gezondheidsrisico's omwonenden en de aantasting van onze leefomgeving. De gemeente moet het Rijk erop aan blijven spreken om de burgers te beschermen zoals staat in Grondwet en het Europese Verdrag voor de rechten van de mens. Op korte termijn: Nul uit de pijp, voor lozingen in lucht en water.
- Keihard werken aan het Europees restrictievoorstel, oa door inzet VNG, IPO, politici betrekken in alle overheidslagen.
- Dring aan op start van de gezondheidsonderzoeken.

Twee actiepunten richting DCMR en provincie. Onze voorstellen:

- Wij willen dat de gemeente DCMR opdraagt om voor zomer 2025 een onafhankelijk meetteam operationeel te maken, met technische expertise van chemische processen, bedrijfsvoering chemie etc, 24 uur per dag inzetbaar. Het kan niet zo zijn dat emissiegegevens alleen via Chemours worden binnengehaald;
- We moeten erop voorsorteren dat er steeds meer stroomstoringen komen. Verzoek DCMR en de provincie om stroomstoringsscenario's mee te nemen in de vergunningaanvraag.
De fabriek moet of op zo kort mogelijke termijn voldoende voorzieningen treffen waarmee noodstops kunnen worden voorkomen, of de provincie moet in haar vergunning de extra uitstoot meerekenen in de emissies.
Graag ook actie op dit dossier, voor uw en mijn veiligheid.

Ik wens ons allen dat u voor mij, voor uzelf u, uw kinderen, mensen elders, mensen van morgen en moeder aarde daadkracht toont. NUL uit de Pijp en dan de rotzooi opruimen. Het is niet anders. En het moet! Morgen. En als dat overmorgen moet dan morgen starten met het oprichten van een onafhankelijk meetteam voor metingen van emissies in lucht en water, en de inzet op het voorkomen van extreme veiligheidsrisico's bij stroomstoringen, zorgen voor PFAS vrij drinkwater.

Pas dan hebben worden eerste echte stappen gezet. We denken graag mee over de daarna volgende.

Ik dank u voor uw aandacht.

Anneke van Veen, bezorgde bewoner namens velen